

Domovina

Ishaja 1. in 3. apboto vsakega meseca. — **Dopisi** naj se izvolijo frankirati. — **Rokopisi** se ne vračajo. — **Za inserate** se plačuje vsakokrat po 10 kr. od garmond-vrste. **Velja** za celo leto 1 gld. 20 kr., za pol leta 60 kr. — **Denar** naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celji

Kako delajo naši nasprotniki?

V starem času so ljudje vračali zob za zob okó za okó. Dandanes še tudi tako ravnajo, toda ne mi, ponižni, krotki Slovenci, ampak le nasprotniki naši. Mi Slovenci smo dobre duše, da temu, ki nas udari po enem uhu, še drugo tja podržimo. To je lepo, a naša ljuba slovenska domovina pri tem neizmerno škodo trpi. Kdo pod milim solncem bi bil tako neumen, da bi tatu, kateri mu je ukradel jednega vola, še drugega podaril? Kje najdeš vladarja, ki bi sovražnikom, če so mu vzeli pol kraljestva, še drugo polovico podaril? Ni ga na celem svetu, ne! Pa česar celi svet nima, to ima tužna naša slovenska domovina, namreč: nemškutarje, odpadnike, renegate, izdajalce, judeže! — Oni so tisti, katere so oropali lakomni ptujci in potujčini inlega materinega jezika slovenskega; oni so tisti, ki so vrh tega svojim sovražnikom še vero svojih očetov in dostikrat tudi hiše in kmetije prodali.

Zato se je toliko lepe slovenske zemlje že ponemčilo in poitalijančilo, zato je toliko in toliko kmetov nemčurjev ob beraški palici sramotno dogospodarilo. — Že od nekdanj morajo Slovenci slišati, češ: „Kam pa hočete priti, če nemški ne znate?“ Da, dragi Slovenci! torej le učite se nemški, da boste znali svoje kmetije sovražnikom prodati ter oditi po svetu s trebuhom za kruhom, namesto da bi ostali na lastni zemlji sami svoji gospodarji do smrti. Ptujci in odpadniki črtijo nas po svojih krčmah, štacunah, mesnicah i. t. d., kamor nosimo naš slovenski denar, ter sovražijo slovenski naš jezik, naše šege in navade, brez da bi se jih mi zavoljo tega izogibali ter hodili kupovat „svoji k svojim“. Ptujci odrivajo naše slovenske sinove od boljših služb in še celo uboge slovenske viničarje in delavce potiskajo od sebe. Ptujci nas poznajo le takrat, kadar njim polnimo žepe in trebuhe.

Vabilo na I. slovenski katoliški shod!

Slovenci! Izredni časi imajo izredne potrebe, katere zahtevajo izrednega, nenavadnega delovanja. Dandanes imamo take čase. Današnje dōbo smemo imenovati nekako pripravljajanje na odločilni boj med Kristom in Antikristom, med načeli krščanskimi in protikrščanskimi.

Nasprotniki-brezverci dobro umevajo svojo nalogo. Marljivo se zbirajo, razumno se organizujejo in primerno si razdeljujejo delo. Vsled tega živahnega delovanja je njih moč velika. Večinoma povsod so si pridobili v svojo oblast vzgojo človeštva, zakonodajalne zbornice, časopise, meč in denar.

Dasi se nasledki brezverstva kažejo v nevlabljivih, žalostnih podobah ne le v duševnem, marveč vzlasti tudi v gmotnem oziru, vendar je človeštvo vzgojevano po brezverskih načelih duševno že tako onemoglo, da še vedno dere za njim v svoj — propad.

Tej razjedajoči sili nasproti deluje že 19 vekov katoliška cerkev. In ko dandanes gleda te žalostne razmere, toži, kakor nekdanj Gospod, rekoč: „Množice se mi smilijo“. Zato cerkev kliče na delo vse svoje zveste: „Zbirajte se, družite se, delajte, da rešite, kar je rešiti mogoče!“

Tako kliče Leon XIII., slavnovladajoči papež, katoličane na delo. Med drugim priporoča jim v ta namen vzlasti katoliške shode, kjer se javno razodeva katoliška zavest, odkoder se katoliško prepričanje in delovanje tako uspešno razširja med ljudstva.

Hvala Bogu, da med Slovenci brezverstvo nima onega pogubnega vpliva, kakor drugod. A tajiti ne smemo in ne moremo, da tudi med Slovence sili brezverski duh. Nevarnost je vedno večja, zato treba delovati o pravem času, da se poživlja in prenavlja tudi v prihodnje katoliško prepričanje in katoliško življenje v vseh slojih slovenskega ljudstva.

Ta misel je rodila prepričanje, da je tudi za Slovence potreben katol. shod. — Osnovni odbor, ki se je ustanovil v ta namen, dovršil je najpotrebnejše priprave in danes stopi pred Slovence ter jih vabi na I. slovenski katoliški shod, ki se bo vršil v Ljubljani dné 30. in 31. avgusta t. l. po točno določenem programu.

Slovenci! I. slovenski katoliški shod v Ljubljani naj spričuje, da živi med nami še vedno isto katoliško prepričanje, s katerim se je naš narod odlikoval vsa stoletja, odkar je vstopil v katoliško cerkev. Ta shod naj bo svetlu porok, da Slovenci tudi v sedanjih časih ostanemo zvesti načelom katoliške vere, ter da smo pripravljeni vse storiti, da ta načela ostanejo v veljavi pri našem ljudstvu za vselej.

V ta namen pa nam treba: *Jasnosti o naših namenih in sredstvih.* — Medsebojni razgovori umnih zbranih mož na katoliškem shodu k temu gotovo mnogo pripomorejo.

Treba nam je *nardušnja za našo sveto stvar.* In kaj naj nas bolj navdušuje, kakor v obilnem številu zbrani rojaki, ki so v svojem prepričanju in svojih narejenih vsi

enega duha in enega srca, pripravljeni, da ponesejo seboj sklepe katoliškega shoda ter jih širijo in jim veljavo pridobivajo med drugimi svojimi rojaki!

Treba nam je pred vsem *jedinosti in složnega delovanja.* — Osnovni odbor vabi zato *vse Slovence* na katoliški shod ter bo še posebno povabil *vse zakonodajalne zastopnike slovenskega ljudstva.* Za *slogo na podlagi načel katoliške vere delovati*, za *to jedinstvo nardušerati*, to je posebno razen namen katoliškemu shodu. Najlepše bi bil dosežen namen I. slovenskemu katoliškemu shodu, ko bi bila dosežena ta jedinstvo med Slovenci. *Naj bi pač vsak zavedni Slovenec deloval na to, da se taka jedinstvo stvar in ohrani med Slovenci, ker le v tej jedinstvi je mogoče v resnici koristno delovati za naš narod, le v tej jedinstvi je mogoče narodu slovenskemu ohraniti njegov narodni obstanek.*

Katoličani! Slovenci! Pridite v obilnem številu na I. slovenski katoliški shod. Razpravljale se bodo na tem shodu stvari, ki zanimajo vsakega zavednega Slovenca.

Knjet, rokodelce in delavce, prijatelji šole, vede in umetnosti, pospeševatelji poštenega tiska in katoliškega življenja, z besedo: vsak pravi prijatelj dušnega in gmočnega napredka med Slovenci našel bo na katoliškem shodu mnogo zanimivega in koristnega.

Katoliški Slovenci pokažimo na I. slovenskem katoliškem shodu, da smo in da vedno ostanemo zvesti sinovi svojemu Bogu in svojemu domu ter da hočemo, kakor to zahtevajo sedanje razmere, na podlagi načel naše katoliške vere, skupno in jednotno delovati za duševni in gmočni napredek svojega ljubljenege naroda!

V Ljubljani, dné 18. junija 1892.

Osnovni odbor
za I. slovenski katoliški shod.

Celjske novice.

 Vse čast. p. n. naročnike, katerim smo pridelali poštno-hranilnični položni listek, prosimo, da blagovole naročnino, kolikor je imajo vplačati, poslati, da ne bode zaprek pri nadaljnjem razpošiljanju. — Ob enem prosimo vse cenjene prijatelje, da skrbijo za razširjanje našega lista. „Domovina“ stane za drugo polovico leta 60 kr.

(Zažgite i resove!) Odkar praznujemo dne 5. julija slovanska apostola brata Cirila in Metoda, je častimo tudi s tem, da na predvečer zažigamo kresove. Obdržimo lepo to navado! Zakurimo po naših gorah in dolinah v ponedeljek dne 4. julija zvečer kre-

sove na čast našim slovanskim apostolom. Naj plapolajo ti ognji, kakor plamen domovinske ljubezni v naših srcih v znamenje, da naš narod še ni izgubil upanja enkrat priboriti si lepše, svobodne dneve. Naj oznanjajo ti plameni, kod še živi ta žilavi, navdušeni, pri vseh nesrečah neupogneni slovenski narod.

(I. slovenski katoliški shod). V nedeljo 26. junija posvetovali so se v Celji štajerski slovenski deželni poslanci glede na katoliški shod v Ljubljani. V ponedeljek pa zaupni možje v Mariboru. Kakor se nam poroča, sklenili so gospodje v Mariboru važne resolucije in nasvetovali premembe, ki bodo

gotovo zadovoljile narodne kroge v vsakem oziru, če jih odobri pripravljalni odbor, kar ni dvomiti.

(Zastrupil se je) uradniški sluga v Celji Janez Korošec z arzenikom. Prišel je hudo vinjen domov in pretil svoji ženi, da bode umoril njo in komaj jednoletno hčerko. Ko je žena glasno klicala na pomoč, pojedel je Korošec nekoliko arzenika in umrl drugi dan.

(Plenarna seja okrajnega zastopa celjskega) bode dne 9. julija ob 10. uri dopoldne v dvorani okrožnega sodišča celjskega z dnevnim redom zadnje nesklepčne seje.

(Spodnještajerski nemškutarji) se odlikujejo s posebno surovostjo. V Vojniku je v zadnjem času nek takšen šlevče Slovence imenoval „windisches Gesindel“, (slovenska sodrga), v Šmariju je nek drugi iz Celja slovensko govoreče gospode psoval „Bagage“ (druhal); v Brežicah imajo še danes oskrnjeno čitalniško tablo. Če se potem spomimo še nemškutarskega obnašanja ob sokolskih slavnostih v Celju, potem se moramo res čuditi, da ti možiceljni zastopajo — nemško kulturo.

(Upravništvo lističa „D. Wacht“) preselilo se je v okr. bolniško blagajno. „Vahtarca“ že dolgo spada v bolnišnico, a združenje upravništva tega lističa in pa upravništvo bolniške blagajnice je vendar nedopustna zmešnjava. Kajti znano je, da je „vahtarca“ v gmotnem oziru na silno slabih nogah in kdo se bo torej čudil, ako bi se temu ali onemu udu bolniške blagajnice vzbudil sum, da se namerava „vahtarci“ s tem podeliti mala podpora?

(Nemci) se v zadnjem času silno napenjajo, da bi zjediniili svoje zastopnike v državnem zboru, kateri so ločeni v klub nemške levice in v klub nacionalcov. Začel se je v tem smislu „truditi“ poslanec celjskega mesta, dr. Foregger, in to nam je jamstvo, da se to zjedinenje ne bode doseglo. Kajti znano je, da je dr. Foregger v kljub temu, da že okoli 20 let po državno-zbornih klopih hlače trga, še vedno politična ničla brez vsake veljave. Pa kaj jih je napotilo k temu? Imenovanje dvornega svetnika Abrama osebnim poročevalcem v justičnem ministerstvu in nekaj drugih takih „koncesij“, katere se baje še namerava dati nam Slovencem. Keda bode vendar nehali Nemci domišljati si, da so pooblašeni k gospodstvu nad Slovani?

(Novo društvo). V Vojniku se je ustanovilo katoliško politično društvo „Edinost“. Vkljub vsem spletkam nemškutarjev je bila vdeležba prvega občnega zbora prav obilna; prišli so gostje iz Celja, Konjic in Št. Jurija. Zborovanje je otvoril č. g. Fr. Lekše, dr-

žavni poslanec veleč. g. dr. L. Gregorec pa je v daljšem govoru razložil pomen političnih društev. Obširneje poročilo prihodnjič.

(Kako jih srbi te vojniške nemškutarje). „Edinost“, Lekše, dr. Gregorec, uht! bode li moč še živeti? — No, pa proč s šalo. V resnici bi ne mogli misliti, da se dobijo tako puhle in nadute glave v Vojniku in še trdimo, da jih ni, ki bi spisavale sestavke, katere priobčuje „Deutsche Wacht“. Vozi se sicer neki gospod iz Vojnika v Celje in bržkone, da bode kovačnica kje tu, kodar se kuje in krpa ona zmes, ki zagleda potem beli svet v „vahtarci“, kot pristni spis iz Vojnika. Da se v takih spisih le grdi, sumniči in zabavlja nam, ni treba praviti. Gorka sta jim gospoda učitelj Brezovnik in dr. Žižek, in če se le more, potisne se njih ime v javnost, kot strastnih agitatorjev. Pa kaj je v resnici na tem. Nič drugega, da omenjena gospoda ne zabavljata proti svojim rodnim bratom in se s ponosom priznata, da sta Slovence. — No pa s temi bi še šlo, ko bi le silnega kapelana ne bilo, tako si misli debeli gospod, ki se vozi iz Vojnika v Celje. Ni dovolj, da nemčurstvo naravno samo propada, ustanoviti je mogel še društvo, koder se bode ljudstvo lahko podučevalo in utrjevalo o politični samostojnosti, samo da popred sprevidi, da ljudje, ki so zatajili svojo narodnost, svojo besedo, ki so postali izdajalci svojih pradedov in očetov, nil akor ne morejo imeti srca do njih. Repenči se v navedenih spisih „trebušarček“ proti temu gospodu kapelanu in ga imenuje hujskača, ki zlorabi svoj poklic, zato ker ne sovraži Slovencev in ker ne poje slave nemčurstvu. No gospod kapelan vé bolje nego vsi poklicani in nepoklicani uredniki in dopisniki „Deutsche Wacht“, kaj je njegova dolžnost ter kako mu je spolnovati njegov poklic. Smešni dopisi v „vahtarci“ ne bodo in ne morejo imeti upliva, ker se ne strinjajo z resnico in onemu gospodu, ki bi želel gospoda Lekšeta v krtovo deželo lahko zaupno povemo, da je zdrav, o tako zdrav, da bode čisto lahko doživel, da v Vojniku odgospodarijo nemčurji in da se mu nikakor ni bati, da bi ga zgubili prekmalo.

Spodnještajerske novice.

(Presvetli cesar) je za šolo pri sv. Marku blizu Ptuja daroval 250 gld.

(Premembe pri č. duhovščini.) Č. g. F. Višnar, kaplan v Lučah, gre za proviz. v Solčavo; č. g. J. Frangež, za kaplana h Kapelom pri Radgoni.

(Premembe pri uradnikih.) G. okrajni glavar Kankovski v Brežicah gre v Maribor; brežko glavarstvo bode vodil gosp.

Rotondi d' Arailza. — Sodnijski kancelist g. Toš v Ptui gre v Celje, na njegovo mesto pride g. Kerže iz Brežic, kamor je premeščen g. Urbič iz Loža. — V Mariboru je za glavnega učitelja na učiteljski imenovan g. Lewishnigg, ki je prav slabo slovenščine zmožen. Čemu pa tudi? — G. K. Martinak, sodn. pristav v Celji, imenovan je sodnikom v Sevnici.

(Premembe pri učiteljstvu.) G. Anton Ornik, nadučitelj pri sv. Ani na Krembergu (Cmurek), je premeščen za nadučitelja v Lembah pri Mariboru.

(Brežko učiteljsko društvo) zboruje jutri v Brežicah.

(Učiteljska skupščina v Ptui) je volila za svoje zastopnike v deželno učiteljsko konferencijo gg.: Robič, Farkaš za (Ptui), Mejovšek (za Ormož) in Bizjak (za Rogatec). V rogaški okrajni šolski svet je bil za učiteljskega zastopnika izvoljen g. Sekirnik.

(Veliki koncert) slovenskega pevskega društva na Ptui bode letos 14. in 15. avgusta v Šoštanj. Priprave delajo se že sedaj in upati je, da bode vreden vrstnik prejšnjih. — Vložila se je tudi prošnja za poseben vlak in znižano voznino. Pojasnila o tem daje za Štajersko Dragotin Hribar v Celji, za Kranjsko pa Josip Pavlin v Ljubljani.

(Šolske razmere v Brežicah) postajajo vedno žalostnejše in bolj zamotane. V sedanjih šolski občini so skoro sami slovenski otroci, ki so vsi v enem poslopju. Zdaj pa hočejo to edino poslopje dvema lastnikoma izročiti, nemškemu in slovenskemu krajnemu šol. svetu, ki naj bi vsak svojo šolo imela. K mestnim slovenskim in nemškim otrokom hočejo pridružiti tudi nekaj slovenskih otrok iz okolice, da jih bode dovelj za nemško šolo. — Slovenskim učiteljem v Brežicah strašno na prste gledajo in je preganjajo, ker so pač značajni. — Vsega tega je kriv vekoliko tudi eden vaših mož, ker pač ni — mož, da bi se postavil za Slovence, ko ima vendar priliko.

(Vrli ljutomerski krajni šolski svet) je odklonil darilo 3000 gld. štajerske hranilnice, ker je hotela ta dar dati le proti temu, da bi bila ljutomerska šola nemška. Vsaj je že sedaj preveč.

(V Brežicah) so v čitalnici v nedeljo 19. junija zopet izvrstno igrali, in sicer 2 igri v korist ondotni podružnici sv. Cirila in Metoda. Od zunanjih gostov je bilo posebno veliko Rajhenturžanov, kateri so bili od domačinov kaj ljubeznivo sprejeti in pozdravljeni.

(Utonila.) V četrtek 23. tega meseca popoldne kopala se je osemletna učenka, Micika Šibret v majhnem potčecu, ki teče

skozi Grajsko vas pri Gomilskem ob državni cesti 3¼ uri nad Celjem. V družbi bratcev in še nekoje sosedne mladeži postalo je dekletu veselo in v ti svoji prirojeni živosti se zažene v vodo rekoč: „Sedaj pa čem iti čez glavo v vodo!“ Pa revica ni znala plavati, voda pri jezcu je precej globoka in stoječa, tako da si ni mogla več pomagati. Še enkrat se je pokazala, plašno pogledala okrog, še enkrat pomolila ročico iz vode in izginila v globočino.

(Mariborska čitalnica) se je preselila v nove prostore, v hotel „nadvojvoda Ivan“.

(Izlet k sv. Mohorju nad Rajhenburgom) so napravili meščanski učenci v Krškem s svojimi učitelji na dan sv. Alojzija; bili so tu pri sv. maši, katero je služil č. g. kaplan Valenko.

(V Kozjem) je bil umorjen voditelj orožniški Vah, ki je bil na odpustu.

(Venec slovenskih pesmi) za citre se imenujejo skladbe od č. g. Jos. Mesičeka, kaplana v Brežicah, ki je mojster na citrah. Izišle so v založbi narodnega knjigarja Šventnerja v Brežicah in stanejo 70 kr. Slovenski citrovci, sezite po lepem „Vencu“.

Druge slovenske novice.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) je poslal župnik v Žminji, vč. g. Karlo Miklavčič, za svojega osemletnega pastirovanja v Istri prištedenih 100 gld. „v čast sv. Cirila in Metoda, ki naj prosita Boga, da se v veri združijo slovanski rodovi“. Vč. g. Ivan Gerdoč, župnik v Škorklji pri Trstu je podaril 100 gld. z željo, da s tem zneskom postane naša podružnica na Greti, član pri „Rojanskem posojilnem društvu“. Vč. g. Ivan Cotelj, župnik v Kanfanaru v Istri, je daroval 23 kil težak zaboj raznovrstnih, prav zanimivih knjig, med njimi tudi molitvenih knjig svoje rajnce matere z željo, da bi se vročile na Koroško. — To Vam je, rojaki, požrtvovalno domorodstvo naše vrle primorske duhovščine. Vspehi družbini v Trstu, kjer vzgajamo veri, cesarju in domovini zvest naraščaj, naudušujejo in ohrabrujejo jo v toliki darežljivosti. Bog jej povrni stotero!

(Družbi sv. Cirila in Metoda) je pristopil kot pokrovitelj s svoto 100 gld. vrli narodnjak dr. Fr. Stor, odvetnik v Ljubljani. G. Anton Ostrožnik, župnik in prvomestnik podružnice sv. Cirila in Metoda v Pamečah, poslal je 15 gld., nabranih na prav posnemanja vreden način. Dne 13. junija t. l. o godu g. Antona Šlandra v Starem Trgu zbranih 15 gospodov šmartinske dekanije pri Slovenjem Gradci je namreč na besedo preč. g. dekana dr. Šuca zložilo na-

pominani dar naši družbi ter podalo s tem činom lep vzgled po slovenski domovini. — Po g. I. Horaku smo prejeli 10 gl. kot dar dovoljen pri občnem zboru ljubljanske meščanske vojašnice dne 12. junija t. l. — „Prijatelji iz Opatije“ so zložili in nam doposlali svoj drugi dar — 5 gl. 70 kr. — Požrtovalna domorodkinja, g. Franja Špilar v Št. Petru na Notranjskem, nam je naklonila 5 gl., g. stotnik Zupančič v Toplicah 5 gl. in g. Fran Marešič, župnik na Lipoglavu, nam je namenil 2 gl. kot preostanek ob neki naročnini. Iskrena hvala požrtovalnim domorodcem in domorodkinjam, ki z lepimi darovi podpirajo namene naše družbe in se tako pripravljajo za bližajoči se praznik sv. Cirila in Metoda.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(„Matica slovenska“) je volila kranjskega deželnega predsednika, g. barona Winklerja za svojega častnega člana, ker ima za slovenski jezik, osobito pri deželnem zakonodajstvu zasluge.

(Ljubljansko mesto) je spremenilo imena nekaterih trgov in ulic. V bodoče bode jim dajala samo slovenska imena. To je naravno za prvo slovensko mesto.

(Slovenske učne knjige) za meščanske šole in višje razrede ljudskih šol že imamo in to prav lepe po zunanji obliki in prav dobre po vsebini. Hvalo za to moramo izrekati pisateljem — profesorjem: Hubadu (za prirodopis), Orožnu (za zemljepis in metodiko zemljepisnega uka), Senekoviču (za fiziko) in Vrhovcu (za zgodovino), založnikom (Bambergu, Blazniku in Milicu) ter kranjskemu deželnemu odboru, ki bode dal nekaj podpore (menda pisateljem nagrade). Žal nam je le, da nam šolske oblasti še niso kljubu postavi, ki to odločno zahteva, nobene slovenske meščanske šole ustanovile. Bojimo se pa pri tem tudi, da bi v teh lepih knjigah ne ležal predolgo in mrtvo naloženi kapital, dokler namreč niso knjige odobrene od naučnega ministerstva, ne smejo se splošno rabiti, niti v višjih razredih slovenskih šol, katerih vender že nekaj imamo. Iz izkušnje namreč vemo, da gre prav počasi z odobrenjem novih knjig (razven onih, ki izidejo v c. kr. zalogi), n. pr. izvrstno Funtekovo „Obrtno spise“ še ni odobreno; še dalje časa morajo čakati Gabršekove knjige za učiteljska, ali dr. Kosovo „Vzgojeslovje“. Posebno smolo je imel v tej zadevi g. Lapajne s svojimi knjigami, od katerih sta bili le dve odobreni.

(Na vinorejski šoli na Grmu.) je bil od 21. do 23. junija tečaj za odrasle ljudi, ki so se učili zelenega cepljenja amerikanških trt. Bilo je kaci 80 slušateljev, vmes veliko učiteljev. V tem cepljenju je vodja

te šole, g. Dolenc, strokovnjak, kar priznava strokovnjaški list „Weinlaube“, ki hvali dotično Dolenčevo slovensko knjigo. Za tretjega učitelja na tej šoli je imenovan na mesto na Vrhniko se povrnivšega gosp. Črneta gosp. Anton Lapajne, učitelj v Ribnici.

(Na Goriškem) širijo čipkarstvo (izdelovanje špic); tako pride n. pr. v Borec za učitelnico v tej stroki Ivana Jereb iz Idrije.

(V Gorici) se trudi društvo „Sloga“, da bi ustanovilo še eno slovensko šolo z otroškimi vrtcem. To društvo zasluži podpore.

(Na Koroškem) se je ustanovila že 16. posojilnica, namreč v Prevaljah. Zivila!

(Posojilnice slovenske l. 1891.) Posojilnica v Ribnici na Kranjskem je imela v svojem 4. upravnem letu 256.909 gl. prometa, 542 zadružnikov, 4.182 gl. čistega dobička in 4.786 gl. zadružnih zakladov. — Posojilnica v Šebreljah, v mali gorski vasi na Tolminskem, ki je delovala lani še le od 30. marca naprej, je imela 12.855 gl. prometa. (Glej denašnji dopis). — Priobčili smo letos v „Domovini“ kratke posnetke iz računov lansk. leta 47 slovenskih posojilnic, ki so bile tako prijazne, da so ga poslale. Dobili pa nismo lan. računov še samo od 2 posojilnic: slatinske in sv. lenarske (Slov. gor.) pa se nadjamo, da jih tudi od teh dveh dobimo. — II. Letopis slovenskih posojilnic je dovršen in se bode v kratkem začel tiskati.

(Krški posojilnici) je dovolilo c. k. finančno ravnanstvo v Ljubljani, da sme rabiti pri zadolžnicah menični kolek. To je velika olajšava za zadružnike, kateri na posodo jemljejo. Svetujemo tudi drugim posojilnicam, da si pridobé v smislu postave od 1. junija 1889 to pristojbinsko vgodnost, katero si je bila najprvo žužemberska posojilnica pridobila.

(Pri sv. Duhu in okoli Studenca nad Krškimi) je toča pobila; tudi okoli Št. Jarneja in Novega mesta letos tu in tam razsaja.

(Delavci) se letos, kakor se nam od Save poroča, zlo dragi, težko je dobiti potrebne moči za obdelovanje polja in vinogradov.

(Na Čatežu blizu Brežic) je umrl vpokojeni župnik J. Zadnik.

(V Kostanjevici) so marljivo cepili letos amerikske trte na zeleno; pomagali so jim trije izkušeni Bizeljanci; osobito je g. župan Sever v tej stroki delaven.

(Vremenske nezgode) imamo letos sploh, tu in tam toča, pa deževno in spremembno vreme. Heršljev ključ letos žalibog dobro zadene.

(V Krškem) je bil 25. junija za župana izvoljen meščan, g. Karol Zonar.

(V Leskovcu) pri Krškem so 3 fantje v svoji divji jezi ubili dokaj mirnega me-sarskega pomočnika Huzarja.

Druge avstrijske novice.

(Presvetli cesar) je bil zadnjo nedeljo v Brnu, kjer so se sešli avstrijski strelci. Letos pride baje v Postojno k velikim vo-jaskim vajam.

(Državni zbor) je dolgo razpravljal o stavbinskih obrtih in prišel pri tem zelo navskriž z vladnim predlogom.

(Za vpeljavo novega denarja) bode v državni zbornici hud boj, ker se bode morala država zopet za 300 milijonov zadolžiti, da se bode z zlatom založila. O no- vem zadolženju pa nočejo nekateri poslanci, tudi 4 slovenski so vmes, nič slišati. Po- slanci so se tudi upirali, da bi se drobiž delal iz nikeljna. Državni zbor le naprej zboruje, a malo dožene in izvrši.

(Dr. Herbst,) bivši pravosodni minister in neprijatelj Slovanom, umrl je na Dunaji.

(Laško vino) se bode že julija proti nizki carini v Avstrijo uvaževalo. Ubogi naši vinorejci!

(Nemški časniki in poslanci) se še zmirom nekaj kujajo, ker se je Slovincu Abramcu dala služba v ministerstvu. Ti ljudje niso bili in ne bodo Slovanom pravični.

(Pri poštnih nakaznicah) do 10 gl. se bode odslej le 5 kr. plačevalo.

(Občinski odbor zagrebškega mesta) je hrvatska deželna vlada razpustila, ker noče v madjaronski rog trobiti in ker se drži starih pravic.

Ogled po širokem svetu.

(Steri Bismark) je bil na Dunaji, kjer je bila poroka njegovega najstarejšega sina z mlado hčerjo ogerskega grofa.

(Italijanski kraljevski par) je bil obiskal nemškega cesarja.

(Slovenskih duhovnikov v Ameriki) je, kakor poroča „Amer. Slov.“ 27 v 8 ško-fijah; mej njimi sta 2 škofa in 1 opat. Slo- venske naselbine imajo le 4 duhovnike svoje narodnosti; drugi slovenski duhovniki služijo Nemcem, Francozom, amerik. Angležem, Ir- cem in Italijanom.

Dopisi.

S Planine. Dne 18. junija t. l. vršila se je tukaj obravnava zaradi motenja po- sestni proti 30 toženim. Tožitelj zastopnik vložil je, ker zastopa Slovence, tožbo v slovenskem jeziku, ktera se je rešila tudi pravilno. Pri obravnavi zapisaval pa se je lokalni ogled kakor tudi drugi toženčevi govori v nemškem jeziku. Toženčev zastopnik pa je, držeč se predpisa j. m. odredbe z dne 9. julija 1860 št. 10.340 narekaval za sod- njega pooblaščenca govore v slovenskem jeziku. To pa je nekega pristaša nemške „celjske vahte“ tako razdražilo, da je poslal dopis, v katerem pravi, da so toženi kmeti kar ostrmeli nad novo slovenščino, da so zahtevali prepise zapisnikov v nemškem jeziku, oni da niso razumeli kar nič go- vorov zapisanih v slovenščini.

Ker je vse to gola izmišljotina, morala je tudi „vahtarca“ že v svojem zadnjem listu izdati popravek. Edini, ki slovenski ni raz- umel je bil zastopnik toženčev in pa neki pri celi reči čisto nič prizadet branitelj „planinskega nemštva“ ali nemčurstva, in je imelo občinstvo priložnost opazati, ta dva pristna Grmana, kako da sta postala za tem rudeča, kakor puran videč ruto. Od kraja bi človek mislil, da dopisa nikdo drugi ni poslal, kakor toženčev zastopnik,

a ker se vendar ne more misliti, da bi od- vetnik mogel kaj takega pisati, kar bije resnici v lice in kar je naravnost proti po- stavi, hočemo podeliti pomilovanja vred- nemu dopisatelju „vahtarce“ poduk, da še hvala Bogu v nas ni prišlo do tega, da bi morale avstrijske sodnije opravljati tolmaške službe za odvetnike, kateri jezika svojih strank ne razumejo in pa za druge ljudi, kateri ne znajo, kako bi svoj čas potratili.

Velika Nedelja, 20. junija 1892. Upravne občine Velika Nedelja, Tergovišče, Cvetkovci, Sodinci, Vičanci, Šardinje in druge so odposlale našemu neutrudljivemu in izbornemu državnemu poslancu sledeče pismo: „Visokočastiti in veleučeni gospod državni poslanec dr. Lavoslav Gregorec, župnik pri Novi Cerkvi! Zaupni možje in tudi drugi Vaši posredni volilci tukajšne občine Vam izrekamo našo srčno zahvalo za tako požrtvovalno potezanje naših na- rodnih in gmotnih pravic, ter Vam sporo- čimo našo popolno zaupanje k Vašemu delovanju posebno za to, da se družite z nam bratskimi hrvatskimi poslanci in Vas prosimo: na to delovati, da se vsi naši slo- venski poslanci s hrvatskimi in drugimi takimi slovanskimi zastopniki zedinijo, kateri imajo edneake težnje z našimi in tudi resno

voljo, naše pravice braniti. — V edinosti je moč! Bog Vas ohrani još mnogaja leta našim državnim poslancem!" Sledijo podpisi.

Iz Rajhenburga. (Čitalničin koncert). Kaj storí navdušenje za narodni napredek, ljubezen do umetnosti in železna volja z vstrajno marljivostjo, prepričali smo se to nedeljo, 12. t. m. Mlada rajhenburška čitalnica, ki se je lani bila tako slovesno otvorila, priredila je bila minulo nedeljo zopet krasno besedo. Po prizadevanji marjivega odbora se je g. Ekselj veliko časa trudil, da je več domačih godcev na inštrumentih prav dobro izuril, in ti so ta dan na lep način, v veliko veselje poslušalcev pokazali, koliko se dá z vstrajnostjo doseči. Prostori pred gostilno g. župana Unšulda, kjer je čitalnica, bili so z zelenjem, zastavami in svetilnimi balončki okusno okrašeni. Občinstva se je veliko zbralo: domačega in tujega. Prišla je narodna gospoda iz Brežic, Krškega, Blance, Sevnice in domoljubna rod-bina iz Kozjega. Posebno odlična gospoda je bila iz Zagreba došla, namreč veliko pevcev društva „Sloge“, ki so veliko krasnih jugoslovanskih pesmi zapeli. Spored se je urno in točno vršil; godci gladko godli, pevci in pevke mično peli; čuli smo dobre mešane in možke zборе, med katerimi sled-njimi se je zlasti samospjev baritona (vrlega čitaln. tajnika) odlikoval. Občinstvo je hvalilo lepe vspehe godcev in pevcev, ki so se, in to oboji veliko prav težkih komadov naučili. Vnes so bili govori in napitnice; z največjo zadovoljnostjo je bil sprejet govor čitalničnega predsednika, s katerim je izročil društvu kapelniku g. Ekselju — la-vorov venec za njegov trud in vspeh. Napitnic je bilo veliko, n. pr. g. čitalničinemu predsedniku W., g. dež. poslancu J., Hrvatom, in od strani slednjih, Slovincem itd. Dolgo je bila odlična narodna družba „židane volje“.

Iz Cvena pri Ljutomeru. Z velikim veseljem naznanjamo, da se je pri nas dne 7. junija t. l. osnovalo požarno društvo. Načelnik mu je posestnik Jožef Rajh, znan kot neustrašljiv narodnjak. Društvo zdaj že šteje nad trideset udov. Razume se pač samo po sebi, da je poslovni jezik slovenski pri našem društvu. Živa nam je potreba, da pokažemo pri vsaki priliki, da smo Slo-venci z dušo in telom. In to je tem bolj potreba, ker se v našem bližnjem trgu Lju-tomeru nemčurji repenčijo na vse pretege. Toliko jim pač lahko rečemo, da oni sod-njemu dnevu ne bodo trobili. Mi okoličanje še smo trdni in vsaki izmed nas izpolnoval bo zlato domovinsko zapoved, ki pravi: „Svoji k svojim!“ Naše cvensko požarno društvo naj jih le spominja, da mi okoličani ne spimo. Mi se med seboj navdušujemo

ter delujemo, da bo enkrat zmagala naša pravična in sveta stvar!

Od Sv. Križa pri Ljutomeru. Lepo je res, kako se zaveda naše ljudstvo, kako čvrsto napreduje v narodnem in tudi go-spodarstvenem oziru. Dokaz temu bodi to, da se je pri nas 12. junija t. l. ustanovilo požarno društvo, ki si je izvolilo za svojega načelnika gospoda doktorja Jožefa Lebarja, zdravnika pri Sv. Križu. Požarna društva so pa tudi zelo potrebna. Naš narod izpre-vidava to ter pozdravlja novo to društvo z velikim veseljem. Društvo ima zdaj že blizu štirideset udov, kar je gotovo lepo šte-vilo. Z združenimi močmi moramo delovati na to, da odvrčamo silne napade nem-čurstva na nas. Zavedajmo se in dramimo se, da ostanemo gospodarji na svojih tleh!

Iz Šoštanja, dne 15. rožnika. Krasen in priazen vsprejem premilostivega knezo-škofa pri delitvi sv. birne v vseh župnijah naše lepe Šaleške doline, neprenehano po-kanje možnarjev, mnogobrojne zastave, krasni slavaloki in spoštljivi napisi pokazali so povsod, kako ljubi in časti slovensko ljudstvo svojega višjega pastirja.

Ker nam neugodne narodne razmere v našem trgu niso dopuščale, da bi bili po-zdravili premilega nam knezoškofa v trgu samem in mu izrazili našo udanost in spo-štljivost v svojem materinem jeziku, kakor so to storili vrli Velenjčani, zbrali so se zvečer skoraj vsi izvrstni pevci naše „Ša-leške čitalnice“, obdani in spremljani od mnogobrojne množice z raznobojnimi sve-tilkami in so zapeli pri čarobni bengalični luči pred župno hišo v Šmihelu mu krasno podoknico. Škofa je lepo petje vidno pre-senetilo in se je v prav gorkih besedah za-hvalil našim vrlim pevcem za pripravljeno mu veselje.

Drugi dan t. j. 14. t. m. podelil je knezo-škof nad 600 birnancem zakrament sv. birne in zvečer ob 6. uri posvečal je v sredini na-šega trga na novo postavljeni iz finega mra-mora izdelani krasni steber z materjo Božjo, tako imenovani „Woschnaggov steber“, ker ga je tovarnar g. Woschnagg dal na svoje stroške postaviti!

Glejte in strmite! Woschnagg, ki še svoje naklonjenosti in darežljivosti nasproti cerkvi ni nikdar pokazal in g. Woschnagg, to je isti, ki je pri zadnjih državnoborskih volitvah s celo svojo rodbino volil in gla-soval za brezvernika „freimavrerja“ Foreg-gerja, daruje tukaj v svoji „veliki bogoljub-nosti“ dva tisočaka v čast Bogu in Materi Božji: „Zur Ehre Gottes gewidmet von Franz und Maria Woschnagg 1892“.

Med vrstami teh na spodnji plošči stebra vsekanih besed čita lahko vsak, ki

g. W. pozna, — da je omenjeni steber namenjen le: v čast Franca in Marije Woschnagga. S tem napisom pokazati je hotel namreč g. W., da kaj takega zamore v Šoštanji le on storiti in postaviti si je hotel s tem trajen in slaven spomin pri svojih potomcih — in v poznih letih, ko nas bo še le-ta steber spominjal na g. Woschnagga, in ko že morebiti v Šoštanji ne bomo imeli več freimavrerjev in nemškutarjev, spominjali se bodo bralci tega napisa s pomilovanjem onega Woschnagga, ki je kot sin poštene slovenske rodbine (kot brat vrlih naših narodnjakov g. dr. J. Vošnjaka in g. M. Vošnjaka) zatajil svoj materin jezik in se v svojem rojstnem kraju sramoval slovenskega jezika, spominjali se bodo onega Woschnagga, ki je v svojem sovraštvu do vsega, kar je slovensko, glasoval nekdanj za prvega brezvernika za največjega sovražnika Slovencev in katoliške vere „freimavrerja Foregger-ja“.

Iz Zabukovske občine pri Sevnici.

V pretečenem mesecu imeli smo v naši občini občinske volitve, katerih so se volilci v nepričakovano obilnem številu udeležili. Izvolili so odbornike, v katere ima vsak občan zaupanje. Zato pa izid volitev vsacega z veseljem navdaja razum tukajšnjega krčmarja g. Pungeršeka. Mož je prišel pred leti neki od Planine, a že hoče imeti prvo besedo v vseh začevah. Na vsak način hotel je tudi on v občinski odbor priti, a kako ljudstvo zanj mara, dokaz dva bora glasova, katera je dobil, a še ta dva si je neki sprosila. A njegove želje so šle še dalje, rad bi bil župan. On, ki zna nemško govoriti (pa kako!), on ima sposobnost za župana med temi hribovci, pa nihče drugi. Tako je obračal, med tem ko so drugi obrnili. Ker je tako propadel, je umevno, da z izidom volitve ni zadovoljen. Zato je tudi takoj vložil pritožbo in sicer v imenu — sebe, v kateri je navedel, da se on volitve ni mogel udeležiti zaradi oprakov v prodajalnici, dalje da je moral isti dan v Celje k porotniškim obravnavam iti, dasi je odšel šele zvečer, ko je bila volitev že zdavnej končana. Navedenih je še nekaj nesmiselnosti. Da bo več uspeha, dal je pritožbo v nemškem jeziku napraviti. Sploh govori v tej pritožbi le o svoji osebi, tako da se jasno vidi, kako je možu žal, da ni dosegel časti odbornika, kaj pa še le župana. Da se mu je to pripetilo, kriv je on sam. Se svojo prevzetnostjo, pa tudi dostikrat z grdim ravnanjem si ni znal spoštovanja pri soobčanah pridobiti, ni pomislil, da je on kot trgovec in krčmar na nje navezan, a ne ti na njega. To si naj prevdri! — H koncu še nekaj. Z radostjo Vam poročam, da se

tudi v naših hribih narodna zavest budi. Ljudstvo z veseljem prebira razne časnike, o katerih se pred leti tukaj ni mnogo vedelo. Dal Bog, da bi jim bilo to v veliko korist in napredek!

Iz Šebrelja na Goriškem.*) (Naša posojilnica) posluje od 30. marca 1891, ker so bila pravila, dasi že l. 1890 sestavljena, šele ob onem času potrjena, oziroma društvo vknjiženo. Naša posojilnica je namenjena za male razmere, zato je v pravilih „občni zbor“ določen le vsaki dve leti enkrat, da račun od dveh let definitivno odobri. Vendar je naša posojilnica bolj živa, kakor smo mislili. Res, da v prvem letu nismo mogli ustanovnih stroškov pokriti; pri malem začetku se koj pozna, ako se ne more denar koj posoditi, vendar so se obresti dovoljno pokrile. Vstopnina (1 gld.) se poračuni v račun za l. 1892 na obrestih deležev, da ljudje manj občutijo.

Obresti vlog so tedaj po 5%, od posojil pa 6%. Posojuje se tudi na amortizacijo (n. pr. po 10% v 16 letih), sploh gledamo, samo na to, kako bi bilo ljudem bolj prikladno. Zaupanje ima posojilnica pri ljudeh brezpogojno, in udeležba je vedno boljša, stroškov se več ne bojimo, ker posluje i ravateljstvo i nadzorstvo popolnoma brezplačno.

Vso čast rodoljubom v neznatnih, od svetovnega prometa ločenih Šebreljah, da so ustanovili tako krepko posojilnico, kakoršne ni še v tolikih velikih krajih z obilno inteligencijo ne. Šebreljci in Korošci naj bodo v spodbudo.

Iz Koroškega. (Žalostne slovenske šolske razmere.) Na svetu se vse spreminja. Koliko se je v 40 letih na Slovenskem spremenilo! Ako bi se vzbudili domoljubi, ki so pred 40 leti delovali, našli bi zlasti na Koroškem veliko spremembo, posebno na šolskem polju. V letu 1850. je bilo na Koroškem kaj malo šol, morebiti jih je bilo 100, težko več. Dandanašnji je v tej deželi okoli 400 učilnic. To veseli šolskega prijatelja in za napredek vnetega moža. Žalosti pa človeka, ako sliši v narodnih obzirih toliko pritožeb o slovenskem šolstvu na Koroškem; kajti nadejati bi se bilo in za trdno bi se smelo pričakovati, da bodo zlasti pedagogi in šolniki pravični materinskemu jeziku, da bodo zlasti ti v učilnicah rabili materinski jezik, kateri jedini je otrokom razumljiv. Vsaj otroci največkrat še tega ne umó tako, kakor bi učitelj rad. Peče človeka, ako sliši, da je le to namen slovenskih šol na Koroškem, otroke dobro v nemščini izuriti, da se morajo zaradi tega

*) Iz zasebnega pisma.

ondotni slovenski otroci takoj v prvem šolskem letu vaditi nemškega branja, nemškega pisanja. Se bolj zaboli domoljuba, ko sliši, da se na srednji stopinji šolanja slovenščina v šolski rabi opušta, in da imajo slovenski učenci na višji stopinji jedino le nemški učni jezik in nemške učne knjige. V tem nas potrjuje tudi ta okoliščina, da je na slovenskem delu nastavljenih kacin 50 učiteljev, ki so baje trdi Nemci. In kar je slovenskih učiteljev na Koroškem, ti tudi malo kažejo pred svetom narodnost. V slovenskih šolskih listih ne beremo nikakršnih poročil niti o njih uradnih, niti o zasebnih

učiteljskih skupščinah; slovenska šolska lista in slovensko šolsko slovo sploh so gotovo le malo po Koroškem razširjeni. Kako malo so še izdale pravične zahteve Slovencev o koroških zadevah, kaže tudi to, da so koroški Slovenci, ki imajo gotovo kacin 150 šol, dobili do zdaj šele jedno jedino tako slovensko šolo, kakeršne so po drugih slovenskih pokrajinah. Le na jedni sami šoli se je namreč dovolil slovenski učni jezik; le na jedni šoli ni nemščina učni jezik, ampak le učni predmet, ki se uči od 4. šolskega leta naprej. Čudne in žalostne so te razmere!

Za poduk in kratek čas.

Iz popotne torbe.

(Konec.)

Ker je bilo kaj toplo, bi si rad kaj hladnega privoščil, in ker je trg, bo tudi poštena, seveda slovenska gostilna. Pa glej — pridem res do lepe gostilne, ki pa ima nemški napis. Predno vstopim, pazno vprašam, je li tu nemška gostilna? Eden tam stoječih mi prijazno pove in gospodarja tako-le opiše: Gospodar je Slovenec, ki ljubi estetiko in denar in neizrečeno rad zida; gospa in sin bi pač rajši „tajč“ bila, ker sta preveč pod vplivom nemške stranke. Ustopim in najdem prijazne goste. Eden se mi celo pridruži in na moje prošnjo po trgu spremi, kjer mi gredeč vse gibanje v Šmarji natančno razjasni. Tisti gospod na klanci, se mi pove, je bil gospod sodnik in njegova gospa. On je mož, ki hoče biti pristen Nemec, dasiravno je ljubljčanin, in ker bi v pisarni le nemško rad žvižgal, našim slovenskim ljudem takšna arija nič kaj ne dopade, zaradi tega se pritožujejo, da, če je nemščina res tako oglata in mrzla, kakor ta gospod, pač nečemo nikdar nemščine znati.

Na nasprotni strani Jagodičeve gostilne z nemškim napisom, je neki trgovec ali kakor ljudje pravijo „kramar“, ki je odločen Nemec, sovražnik Slovencev, ki tudi svojega mišljenja ne zakriva, ampak očitno kaže, dasiravno med Slovenci in od Slovencev živi. Kdor hoče biti dimnikar, naj k dimnikarjem gre, kdor pa Prusi, pa k Prusom.

Pred kaplanijo, na tako imenovanem glavnem trgu pa zapazim nekaj, kar se v mestih ne vidi, namreč kip, ali podoba presv. cesarja. To je baje zaslužek gosp. župana. Dobra je sicer misel in vdano srce se v tej podobi razodeva, srce Šmarčanov, ki bije za vladarjevo hišo. Pa dobri gosp. župan se je pri celi reči tudi prenagli, ali pa opek. Podoba je za ta prostor premala.

zato mesto bi morala biti večja in višja, kajti če se že taka svota denarja potrosi, naj bi se še daroval kak desetak, da bi imela cela stvar pravo lice, in potem naj bi se še napravila okoli lepa ograja in naj bi se prostor malo ozalšal. Tako je pa podoba dostikrat le podpora težkih glav in shajališče štirinogatih slučajnih obiskovalcev. Ali pa bi se denar med uboge razdelil.

Naprej gredé obstojim pred čisto mestno hišo, in berem napis na prodajnici! Ivan Hudovernik. Vprašam kakšen je ta mož in spremljevalec mi z veseljem vsem odgovori, da je še sicer mlad, pač pa veren katoličan in Slovenec. Šmarčani imate vsaj domačega človeka, držite se izreka naših očetov, ki že v jami spé: „Svoji k svojim.“ Hiša pa ni lastnina trgovčeva ampak nekega bogataša, ki je sicer izvrsten narodnjak, a prehud denarničar.

Ozrem se tudi na levo. Tu stoji farna cerkev. Ogledam si tudi to, kajti navadno je povsod cerkev središče in duša ljudstva, seveda tudi duša naroda. Kakor je cerkev nositeljca olike, tako je tudi ona tisto solnce, ki vsa srca ogreva, jih prešine, blaži in za dobro stvar vnema. Kdor se bo cerkve bal, se tudi krivice ne bo bal, in njegov narodni čut kali na peščenih tleh, čut ki brž vsahne, da se le pekoče solnce stiske prikaže. Tak človek postane v stiski tudi Turk ali celo brezverniki in vrh tega najhujši nasprotnik svojega naroda, zaklet Elijah v slovenski koži, kakor nam to zgodovina žali Bog poroča.

Na levi strani ceste zraven cerkve stoji hiša nekega tržana, moža, ki nekaj več ve, kakor navadni ljudje. A, kakor mi je spremljevalec tožil, je v njem vse mrtvo, slovenska kri se v njegovih žilah pretaka, kakor bi bila mrzla kri rogovilastega pošča. Pokaži, da si Slovenec, pokaži da se nisi zastonj francoskih nosačev guli in obrni

svojo sretnost in zmoglost v prid in blagor ljudstva.

Tedaj pač pride imenitna reč. Ime neke sicer lepe hiše bi imelo biti nemško. Pa to je križ, ker to ime Slovenci bolj razumejo in za svojo spoznajo, kakor Nemci. Imenuj to ime v gorjanskih rovtah, kjer ljudstvo drugega ne zna, kakor slovensko moliti in slovensko govoriti, tam ti bo vsak rašast Slovenec rekel, to ime je slovensko. Imenuje se „Streher“. Mož pa menda misli, da so ga enkrat pozabili neke Cimbri in Tevtoni, in da mora sedaj, kot slavnih očestov zvest vnuk, pokazati šmarskim neumnežem, da je njegovo ime nemško, da je prava germanska korenina. Pa dvomim, če bi Lemberžani hotli to verjeti!

Njegov sosed ni sicer njegovega mišljenja, a vendar je tudi tako neodločen. Ali ga res imajo odpadneži in nasprotniki v svojih pesteh, ali si ne upa, to se ne more nič prav vedeti. A vendar bi bilo škoda adriške hiše, ko bi se preselil iz nje pravi verni slovenski duh in da bi se tam šopiril temu nasprotni čut.

Ze spet nemški „Johann“, „kakšno harvo ima ta ptič“, vprašam svojega spremljevalca? „Nobene!“ — mi odgovori Slovenec, ki se cerkve ne ogiblje, a prepričanja nima nobenega. On le pravi: najpoprej žep — potem še le narodnost. No dragi moj mož, kdor v svojem srcu tako slabe in sebične namene pase, temu se že bliža večer. Solnce njegovega prepričanja kmalo zatone. Skazal se je ta mož, v katerega hiši je tudi narodna čitalnica, posebno pri volitvah, ker je dal glas najhujšemu nasprotniku šmarskih Slovencev, kakor bi hotel narod prodati. Janez, ti nisi na pravi poti!

„Kje je pa župan“, ves radoveden vprašam? Sino že tu. Glejte napis in spoznali boste po perji ptiča. Čuden ptič je to. Nobeden slovenski kmet tega ne bere za „Lešnik“, vsak bi se trudil in trpinčil, a prebrati kaj pač ne bi mogel. Misli bi si pač lahko, to so menda že učen gospod, ker imajo tako ime, da se celo brati ne da. Ali je pa temu tako, ne bomo preiskovali, strokovnjakega še nič spisal ni, ako je pa prebrisan pri vatli in trahih — je njegova stvar. Župan je, to je vse in zraven omahljivec in nasprotnik. Od začetka ko je v Šmarje prišel, se je že tako podpisoval, da je znal vsakdo njegovo ime brati, namreč „Lešnik“ in je bil celo predsednik čitalnice, a začel si je menda misliti: ti si vendar več, kakor navadni „kramar“, morda si pa tudi ti pozabljen sin Germanov, ki so za mrljevo kožo pili. Stori tudi ti tako, nemško se podpiše, nekaj črk pridene, ker črnilo in

barva nista tako draga in — srečni Slovenci, ne vidimo se več. Sedaj pa vam gorje, do zadnjega vas hočemo preganjati, kakor Saul kristjane. Morda bo pa tudi ta iz konja padel in se spreobrnil, kakor Saul. A predno se ločim od Šmarja še imam vender pošteno slovensko hišo pred seboj. Vičarjeva hiša je bila vedno verna slovenska hiša. Bodi in ostani vedno mož in ne pozabi pesnika, ki pravi: „Biti slovenske krvi, biti Slovenec ponos!“

Spremljevalcu se zahvalim in odidem.

Lepo je Šmarje, krasna njegova okolica. Ljudstvo pa bodi slovensko in drži se svojih ljudi, sovražnik ni zanesljiv. In ko bi ljudi podpirali, ki so nasprotni našemu čutu in mišljenju, ki se nam za hrbtno groze in porogljivo smeje, bi lahko Lemberžani rekli: „Šmarčani so hujši Lemberžani, kakor mi!“

Nameščenje trgovskih, obrtniških in rokodelskih učencev.

Podpisani naznanj vsem p. n. starišem, ljudskim učiteljem, trgovcem, obrtnikom in rokodelcem, da hoče **brezplačno** prevzeti posredovanje pri nameščenju trgovskih, obrtniških in rokodelskih učencev.

Gospodje tovariši! so toraj prošeni, da to naznanje učencem začinjnih šolskih let in da potem podpisane pošljete imena onih iz šole stopajših fantov, kateri bi se hoteli učiti eno izmed navedenih strok. Pové naj se tudi, ali bodo stariši dotičnemu učencu sami skrbeli za obloko, ali ne, in če bi bili pripravljeni v potrebnem slučaju plačati tudi nekaj učnine.

P. n. trgovci, obrtniki in rokodelci pa se prosijo, da se pri podpisnem oglašajo, ako želijo učenca dobiti. Oh enem naj se pa tudi naznanijo pogoji za sprejem v uk.

Glede na veliko važnost tega podjetja, nada se podpisani prav mnogih oglasil od vseh strani. Za odgovor naj se oglasilo priloži dopisoma.

V Žaleci, dne 19. junija 1892.

Anton Petriček,
ljudski učitelj.

V založbi L. Schwentner-jeve knjižarne v Brežicah je ravnokar izšel:

„Venec slovenskih pesnij“

za citre sestavil (46 t)

Jos. Mešiček.

= Cena 70 kr., po pošti 75 kr. =

Zobozdravnik

A. PAICHEL

iz Ljubijane (47)

bode od dne 3. julija t. l. v hotelu „Elefant“ v Celji izvrševal zobozdravniška dela.

V najem

se da od 15. t. m. v Boštanu pri farni cerkvi blizu koledvora poleg Sove hiša, pripravna za gostino s številnimi sobami, dvema kuhinjama, kletjo, velikim vrtom, z gospodarskim poslopjem in po želji tudi zemljišče. Pripravno za poletno stanovanjsko.

Pogoji pod „N. W.“ poste restante Radna Dolenjsko. (41) 21

OSOBE

ki živé na kmetih, prihajajo z ljudstvom mnogo v dotiko, uživajo spoštovanje in zaupanje njegovo ter znajo slovenski pravilno pisati, zamorejo si o poletnih mesecih prisluziti lepe denarje, ako se hočejo marljivo lotiti poslovanja za stvar, katere važnost je splošno priznana.

Kdor se za to zanima, naznani naj svoje ime in bivališče pod naslovom: F. K. 12, poste restante v Ljubljani. (45) 1

Dragotin Vanič

trgovina s suknom, platnom in manufakturnim
blagom v Celji

na ogli Graške ceste in Rotovške ulice

priporoča za pole, ao se-
zono sl. občinstvu in čast
duhovščini svoje bogato za-
logo raznovrstnega blaga
po najnižji ceni.

Alfred Pungeršek

knjigovez 126 19-4

Celje, Gospodsko ulice št. 15

se priporoča vsi čast. duhovščini, učiteljem, uradnikom, trgovinam in zasebnikom z:

— knjigovezko delo —

in vse v njegovo stroko spadajoče stvari. Delo solidno in po nizkih cenah. Pis-
mena naročila se obratno rešujejo.

Tinktura za želodec,

katere prireja **GABRIJEL PICCOLI**

lekarnar „pri angelju“ v Ljubljani, Dunaj-ka cesta, je mehko, učinkujoče delovanje prebavnih organov oreja-
joče sredstvo. Odstra-
njuje težkoče v želodcu
krepi želodec, ter po-
spešuje telesno odpr-
je. Razpešča jo izle-
lovatelj v zabojčkih po

12 in več steklenic. Zabojček z 12 ste-
klenic velja gl. 136, z 55 steklin. 5 kgr
teže velja gl. 5-26. Polstano plača na-
ročnik. Po 15 kr. steklenico razprodajajo
lekarnar Kupferschmid v Celji, Barmalari
in König v Mariboru, Molitor v Ptui
Eichler, Nedved, Trnkoczy in Franje v
Gradci. (14) 21-8

Klobuke

poleg tega pa še, kar je glavna stvar, veliko ceneje kot povsod
drugod so dobili le pri

najlepše in naj-
močnejše

ŠTIBERNIK-u v Celji

Rotovške ulice (Rathausgasse) št. 2

V zalogi so vedno močni klobuki domačega izdelka. Lepi izbor pravih zajčjekov kosmatih in gladkih v vseh barvah in formah. Velika zaloga trdnih klobukov v različnih barvah in najnovejšega fantoma, za veččast, duhovščino posebne specialitete. — Za poletni čas pravi kastorji le 45 gram, težki, boljše ko vsak slamnik, so dobili v različnih barvah in najmodernejših forme. Velik izbor sraje domačega izdelka, iz šifon, berkaill, belo in pisane kolerce, manšete, zavratnice (penkle), ramarniki, žepne rute, knof za srajce, nogovice, spodnje hlače, Jäger srajce, prave in imitirane itd. Pravo garantirano angleško kavčuk-
perilo, kolerce, manšete in opersniki (Forhemdi), belo in pisano, popolnoma enako berkaill-
perilu in močnejši, ko vsako drugo, ker je v sredi platno. Nakupovanje volne od ovac.
Prevzamejo se tudi klobuki v barvanje in popravilo. (22) 9-2